

Stadsarkitektavdelningen

Sölvesborgs kommun

29480 Sölvesborg

Synpunkter på *Detaljplan för del av Stiby 28:1, Hällevik (Vassabacken)*

Grönslättts Intresseförening har tagit del av utsänt förslag till detaljplan enligt ovan, och vill anföra följande.

Vi hänvisar till de synpunkter vi lämnat till förslag februari 2019 (bilagt) och finner att viss hänsyn tagits vad gäller tänkt byggnations utbredning. Väsentlig kritik måste dock framföras.

1. Miljökonsekvensbeskrivningen är tydlig i att naturvärden skövlas, om än vissa naturvärden sparas "till viss del". Grön yta med känslig och värdefull miljö minskas permanent. I vår tidigare skrivelse har vi påpekat att en stor del av den grönyta som avses bevaras inom det bebyggda området kommer att ersättas med nyanlagd växtlighet, då originalfloran inte överlever. När detaljplanen för Stiby 30 godkändes, motiverades det delvis med att länsstyrelsen accepterat planen mot att detaljplanen för Stiby 28:1 omarbetades. Den omarbetning av planen som gjorts för Stiby 28:1 medför inte att den sammanlagda skövlingen av naturvärdena i Stiby 30 och Stiby 28:1 kan anses nämnvärt förminskad.

Den planerade anslutningen av spillvattenledning till motsvarande ledning på Grönslätt innebär dessutom att en lång, 6 meter bred gata kommer att grävas i ett naturområde som inte omfattas av detaljplanen.

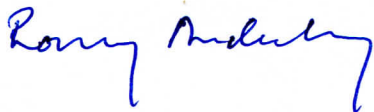
2. Fladdermusbeståndet har inventerats, men hänsyn till att samtliga arter är fridlysta har inte tagits.

3. Vi har tidigare kommenterat den smala korridoren mellan tilltänkt byggnation och Grönslätt. Om än byggnationen i sydöstra delen av detta område reduceras, är korridoren inom det fortsatt tilltänkt byggda området störande smal med tanke på att kommunen betonat vikten av att Grönslätt behåller sin sommarstugekaraktär.

4. Det verkliga behovet av byggnation berörs ej. Med hänsyn till att varje ingrepp i det känsliga skogspartiet skadar naturvärden förutsätts att ett tydligt dokumenterat behov redovisas.

5. Frågan om etappplanering berörs ej. Om tidigare plan med 6 etapper fortsatt avses, i vilken mån kommer grundarbeten som anläggning av avlopp och vattentillförsel och annat arbete som innefattar större areal att utföras för mer än en första etapp vid byggnationens inledning?

Sölvesborg den 14 maj 2020

Ronny Anderberg

Ordförande i Grönslättts intresseförening

Bilaga: Vårt svar på detaljplanen i februari 2019

Stadsarkitektavdelningen

Sölvesborgs kommun

29480 Sölvesborg

Synpunkter på omarbetad *Detaljplan Stiby 28:1 (Vassabacksområdet)*.

Grönslättis Intresseförening har tagit del av det omarbetade förslaget till detaljplan enligt ovan, och vill anföra följande. I vissa frågor har samråd med Ekoll AB skett.

Vi ser med tillfredsställelse att hänsyn tagits till vår tidigare kritik, fladdermusinventering har ägt rum, men vi är tveksamma om slutsatsen att denna art lätt finner återbesättnings-möjligheter, där deras boplatser skövats, är korrekt. Även om de sex påträffade fladdermusarterna inte är rödlistade är de fridlysta enligt Artskyddsförordningen och upptagna i EU:s bilaga IV. Detta innebär att även fladdermössens livsmiljöer (t ex boplatser, viloplatser och övervintringsplatser) är skyddade. Det framgår inte tydligt hur hänsyn till detta tagits i planförslaget. Enligt fladdermusinventeringen är det inte klarlagt hur många av de sex arterna som har yngelkolonier i området, men det är troligt att det finns sådana i närheten av planområdet och att fladdermössen utnyttjar planområdet för jakt. Områdena hyser enligt inventeringen äldre träd med sprickor och håligheter som passar fladdermössen. Det finns också gläntor. Vidare finns stigar och fuktområden som är lämpliga jaktmarker för fladdermössen. Förutom möjligheter till yngelplatser, skydd och övervintring är tillgången på insekter mycket viktigt för fladdermössen. Generellt är de viktigaste biotoperna för fladdermössens alla livsstadier just liknande de som finns inom och intill planområdena, dvs ädellövskogsmarker med utvecklade bryn längs stigar, insektsproducerande våtmarker och större träd. Dessutom är det enligt skriften "Fladdermöss i Skåne" (Länsstyrelsen Skåne, 2011) viktigt att bevara större sammanhängande skogar upp till 30 ha framför små dungar för att gynna fladdermusfaunan lokalt och minska konkurrensen mellan arter. De två områdena uppgår enligt planförslaget till ca 20 ha. Med anledning av planförslaget ställer vi följande frågor. Hur ska tillgången på insekter säkerställas? Hur påverkas fladdermössens jaktmöjligheter om belysning sätts upp? Den allvarliga faran som belysning utgör för fladdermöss beskrivs tydligt i en artikel i Forskning & Framsteg Nr 8, 2018, där det framhålls att belysning är ett dödligt hot för fladdermöss. Vilken typ av belysning kommer att användas för att säkerställa naturligt jaktbeteende för fladdermössen? Hur ska brynmiljöer sparas och utvecklas för att inte missgynna fladdermössen? Det finns flera hålträd i området, dessa kan, beroende på storlek, klassas som särskilt skyddsvärda. Om trädet dessutom ingår i ett område som är av riksintresse för natur- eller kulturminnesvården, är värdefullt för landskapsbilden eller har betydelse för den gröna infrastrukturen kan trädets värde öka ytterligare. Det framgår av planen (och miljökonsekvensbeskrivningen) att tre större träd, som av Skogsstyrelsen klassificerats som särskilt skyddsvärda, ska bevaras och inte omfattas av planområdet, vilket är bra. Det är dock oklart om dessa träd är hålträden som bland annat nämns i fladdermusinventeringen. Särskilt skyddsvärda träd bör rapporteras till trädportalen, men de finns inte rapporterade där. Om hålträd (eller andra skyddsvärda träd) kommer att påverkas ska åtgärden anmälas för samråd till Länsstyrelsen, varför ett förtydligande hade varit på sin plats. En annan viktig fråga, inte minst för fladdermusfaunan, är hur den framtida tillgången på hålträd ska säkerställas?

Sammanfattningsvis hyser vi stark oro att ädellövskogsområdets storlek minskas radikalt för fladdermuspopulationerna, med ökad konkurrens som följd. Vidare leder anlagda upplysta gångar och omställningen till parkliknande miljö till andra negativa effekter. Konsekvensen är minskade arealer av jaktmarker längs lämpliga brynmiljöer, färre hålträd (nu och i framtiden) och allmänt ökade störningar för fladdermusfaunan i området.

Kartmaterialet har förbättrats, och viss reduktion av använd yta har gjorts. Dock anser vi att planen fortsatt tar alltför lättvindigt på riksintressen och höga naturvärden. All exploatering av och omkring skyddsvärda områden innebär ett intrång som inte enkelt läker, vilket gäller både flora och fauna. De naturliga grönområden som avses bibehållas inom byggnationsområdet störs av byggprocessen, och kommer till stor del att kräva artificiell återuppbyggnad (gräs och nysatta träd). Vi är fortsatt också starkt kritiska till byggnadsplanens helt stadsliknande uppbyggnad, och hur gränsen mellan området och Grönslett visas i kartbild. Denna gräns diskuteras överhuvudtaget inte i dokumentet, men kartbilden talar för en alltmer förtätad gräns, något som vi finner helt motstridigt mot vad kommunen angav i ny detaljplan för Grönslett 2015, då väsentligheten av att behålla Grönsletts karaktär som fritidsområde framhölls. Ett grönt stråk, uppskattningsvis c:a 10 meter brett utgör gräns. Detta stråk uppfattas inte utgöras av bevarad natur utan snarare anlagd grönyta med enstaka träd. Intressant är att gränsen mot Hällevik tillåtits behålla mer naturyta. För Grönsletts del ser vi nu en gatubild med gatubelysning och ökade trafikrörelser omedelbart in på fritidsområdets naturtomter.

I planen anges att byggnationen ska ske etappvis i sex etapper, med början mot Stibyvägen. Det anges inte om man avser enbart det nordvästra hörnet, med mycket nära tillgång till Stibyvägen eller i hur stor del av området man avser inleda projektet. Det måste vidare tydliggöras om grundarbeten (vatten, avlopp mm) avses göras för större del av området än vad den första byggetappen kräver, om projektet skulle inledas. Vidare måste besked ges hur omfattande arbete som krävs inom området i sin helhet för att tillgodose vatten och avlopp för den första byggnadsetappen. Stor risk synes finnas att redan i inledningsskedet en betydande naturförstörelse kan komma att ske inom en betydligt större del av området än det som direkt krävs för byggnationen.

Vi vill också lyfta fram att planförslaget inte har någon konkret ekosystemtjänstanalys. Till viss del finns denna information i miljökonsekvensbeskrivningen men konsekvens-beskrivningar är mer kopplade till miljömål. En ekosystemtjänstanalys hade på ett tydligare sätt gett en bild av hur biologisk mångfald, försörjande ekosystemtjänster, upprätthållande ekosystemtjänster och kulturella ekosystemtjänster påverkas före och efter planernas genomförande. Under senare delen av 2000-talet har Naturvårdsverket, på uppdrag av regeringen, tagit fram flera rapporter om hur ekosystemtjänster ska definieras, klassas, synliggöras och integreras i samhället. Enligt boverket (<https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/planering-av-mark-och-vatten/ekosystemtjanster/nationella-och-globala-mal/>) innebär detta bland annat att en majoritet av kommunerna senast år 2025 ska ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter. Vidare lyfter boverket fram att Sverige har en friluftslivspolitik där flera mål handlar om tillgång till tillgänglig och attraktiv natur för friluftsliv – både tätortsnära och längre bort. De kulturella ekosystemtjänsterna som hälsa, rekreation och friluftsliv lyfts särskilt fram. Genom en ekosystemtjänstanalys skulle planen bli mer konkret och det skulle vara lättare att få en övergripande bild över dess konsekvenser.

I planen poängteras att byggnationen är viktig för att möta den efterfrågan och det behov som finns i Hällevik. Innan ett projekt som i så hög grad raserar naturvärden igångsätts, bör detta behov inventeras och offentliggöras.

I planbeskrivningen står angivet att 2500 m² ska överföras från Stiby 14:1 till Stiby 28:1. Det enda som är beskrivet är en breddning av vägen, vilket bara borde utgöra en bråkdel av 2500 m². Vad resten av arean är framgår inte. Inte heller framgår det varför vägen utmed Stiby 14:1 är betydligt bredare än vägen norr därom fram till Haveliden.

I och med att naturvärdena raseras i den del av Stiby 28:1 som bebyggs ser vi inte något behov av stig in i den delen av området. En förklaring till varför den skulle anläggas och hur den är tänkt att utformas är därför nödvändig.

Grönslätt den 8 februari 2019

Ronny Anderberg

Ordförande i Grönslättis intresseförening